

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 5. prosinca 1883.

List I.

Christianus mihi nomen.

S. Pacianus.

Naš čas, dobo, v kateri živimo, različno zaznamujejo. Imenujejo ga dobo nerešenih prašanj; dobo kulturnih in narodnostnih bojov. Vsak ima prav, naj terdi prvo ali drugo. V resnici, koliko je nerešenih prašanj! Rešitve čaka nacionalno (narodno) vprašanje; rešiti se ima tudi čedalje bolj zamotano vzhodnje vprašanje; razvozljati tudi že žgeče družbeno vprašanje. In koliko je še drugih vprašanj, ktere vse čakajo rešitve od prihodnosti. Kaka bo rešitev, ne vemo, to vé le Oni, ki piše veliko pratiko in v čegar rokah je osoda ljudstev. Boj kulturni (preganjanje Cerkve) je dosegel dandanes posebno na Francoskem, v Belgiji in drugod svoj verhunec, ker tū gre za obstanek keršanske omike in keršanskega družbinskega reda. Kdo bo končno zmagal, ali keršanstvo in edino prava keršanska kultura, omika, ktera oblažuje človeku um, a tudi serce; ali pak moderna spaka, ktera ima za-se počutnega človeka in skuša le čutom človeškimi vstreči? Ta boj, tega smo si svesti, ne bo menda nikdar končan. Resnica, prav radi tega, ker je resnica, ima se bojevati vedno z lažjo, — kakor luč s temo.

Naš čas je tedaj res čas nerešenih vprašanj in tudi čas kulturnega boja. Smemo ga pa tudi imenovati prehodno dobo, in ta jo bo menda še najbolj zadel, kdor to terdi. Kaj pa je že odločenega za prihodnost? Kake vterjene načela pa ima dandanašnji moderni svet, iz kterih bi mogli na srečno prihodnost sklepati? Ali vemo, kaj nam na političnem, posebno na socialnem, obnebbi prinese prihodnji dan, prihajajoče leto in nastopajoče desetletje. Vse je negotovo, nič nam ni znano, — naj manj pa smemo zaupati na srečno prihodnost. Imamo znamenja (premise) in po teh znamenjih umoslovno sklepaje, se bojimo, da prihodnost ne bo srečna, temuč da v človeštvu se je bati hudih udarcev in pretresov.

Na te duri terka družbinsko vprašanje, z železno silo jih skuša odpreti. Omika sedanja, kakor sploh vsaka, to mora pripoznati tudi naj bolj zagrizen racijonalist (umomolec) in materialist (grudomolec) je izšla iz neskaljenega keršanskega vira. Svet bi bil ostal to, kar je bil po razrušenem rimskem cesarstvu, ko ne bi bilo keršanstvo prevzelo v svoje roke naloge za omiko ter ne vzgojilo divjih narodov v omikane ljudstva.

Mar mislite, da zdaj, ko se hoče zavreči vir vsake omike in vsacega napredka — keršanstvo — bo ostal njegov učinek — omika in napredek? Ali z družimi besedami: bo mar nastalo deblo in sad rodilo, ko mu korenine podsekujete?! Cessante causa cessat effectus, — tako govori logika, ter zdravi razum. Spodrežite drevesu korenino — posuši se! Zaprite reki pritoke — in usahne! Iztergajte otročička materi iz naročja — in revše pogine!

Ljudstva hočete izneveriti, iztergati hočete otroka iz maternega naročja — keršanstva: — kaki bodo nasledki?! Kako pa more oblažiti, omikati, kako more osrečiti materijalizem ali brezverski racijonalizem ljudstvo, ktero se edino v naročji keršanstva more dobro počutiti? — Sed factum est... Svet je grešil — hudo grešil. Greh je zaslužil kazen, ki mu ne odide.

Družbinsko in narodno vprašanje — mar ni bilo ono že rešeno — v korenini rešeno — od prvega in največega domoljuba in socialista — Zveličarja? Mar ni on največji domoljub, ki je kdaj v tej solzni dolini gorel za srečo in blagostanje človeštva in ga rešil tudi socialnega vprašanja?

„Ljubite Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči, — svojega bližnjega pa kakor sami sebe.“ Usmiljeni Samarijan ni pomišljal, ali je oropani in ranjeni — jud ali pogan, — posadil ga je na svoje živinče in skerbil, da je okreval. Nespametni svet, ali ne vidiš tukaj rešitve meddružinskega in nacionalnega vprašanja?

Jud je bil judu bližnji, gerk gerku prijazen, Rimljan do Rimljana usmiljen ob času Kristusovem. Kristus pa, ki je prinesel pravo ljubezen iz nebes nad zemljane, jih je podučil, rekoč: „Ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, seljubite med seboj! Vi ste bratje — bratje so vsi rodovi. Za vse bom jaz svojo serčno kri prelil — za vse bom šel v smert. Vsi imate enega Očeta v nebesih in mene Odrešenika na zemlji; — toraj ljubite se med seboj, kakor otroci enega Očeta.“ Tu ni razločka ne med judom ne gerkem, med rimljanom in barbarom, — ni razločka ne med Slovanom in Germanom — vsi narodje so si bratje.

To je lepo, to je kozmopolitično — socialistično, ali ker je keršansko, zato moramo take nazore od sebe odpraviti. Mi hočemo rešiti družbeno in narodnostno vprašanje po svoje, — mi hočemo skončati kulturni boj

s tem, da uničimo keršanstvo iz korenine! — Razbiti hočemo keršanski družbinski red — in na razvalinah svetovnih postaviti novo kraljestvo — brez vere, brez Boga, brez Kristusa — golo kraljestvo razuma — humanitete!

Tako so govorili pred francosko revolucijo modri-jani „enciklopedisti“ — tako so delale prekucijske furije — Marat, Danton, Robespieres. Kri je tekla v potokih po palačah kraljevih in plemenitnikov. Kri je tekla po svetiših in cerkvah. Padla je kraljeva glava, padla tudi glava marsikterih plemenitih mož — duhovskega in svetnega stanú. Francosko plemstvo je imelo le še historično veljavo — naredila se je z njim „tabula rasa“.

In vse to, nam pravijo, so storili iz zgolj človekoljubnosti (humanitete) — iz ljubezni do ljubega, terpečega ljudstva?!

(Dalje nasl.)

Nekaj rokodelcem in njim, ki želijo rokodelci biti.

Po kerščansko-družbinskih listih poročamo naslednje, kar je vredno, da si zapomnimo. Kadar se voli rokodelstvo, naj stariši poizvedó, če se ta ali ona obert ni že spravila v fabrike, ali pa se kmalo bode. Tako n. pr. zdaj pač ne bi bilo kakemu dečaku svetovati, naj postane tkalec za platno (razun ako to opravilo ima zraven drugega dela ali posestva). Kadar se voli mojster, naj se ne gleda, kje se bo manj plačevalo za uk, ne na sorodstvo, sosedstvo, temuč na to, ali ima mojster tečno obertnijo in jo dobro umeva, čeversto opravlja in ima red v hiši.

Izučenec gre navadno po svetu. Toda naj ne gre, da bi prosjačil po vseh milih deželah, ali pa zapustil strah Božji in redno življenje, temuč da spozná, kako delajo tu ali tam, da si razširi duhovni pregled, da si obogati potrebne obertnijske in gospodarstvene vednosti in skušnje. Povsod naj posnema le dobro, hudo naj merzi in beži pred razuzdanostjo. Ako je pomočnik dobil mojstra, pri katerem se lahko česa nauči, naj pri njem dalj časa ostane in naj ne zapusti službe zavaljo kake malenkosti. Na drugi strani pa naj mojstri delajo v edinosti s pomočniki, naj nadzorujejo njihovo нравno in vérsko življenje, da je čedno in res keršansko, naj pomočnikom dajejo doma hrano in stanovanje, sploh naj jih imajo kot domače in ude v družini. Se vé, da se morajo pomočniki tudi kot taki obnašati, se te skerb-ljivosti vredne storiti, in skerb imeti za korist ter čast mojstra in njegove družine.

Ako hoče kdo na svojo roko pričeti, naj skerbno prevdarja, ali ni na tistem kraji ta in ona obert že prenapolnjena; ali je lega za razpečevanje blaga pripravna; če se bojo prvotne tvarine in podlage njihove delavnosti lahko dovažale; ima li potrebni kapital, da prične in nadaljuje rokodelstvo. Naj ne pozabi zlate resnice: Bolje z malimi in z lastnimi pomočki pričeti, ter jih množiti, kakor pa s tujim kapitalom na veliko pričeti in — zastati.

Neizrečene važnosti za rokodelca je volitev zakonske tovaršice. On potrebuje žene, ktera razumno razdeli in obrača denar, ktera z varčnostjo vé stroške kolikor mogoče manjšati, ki je zmožna nadomestovati moža pri poštevih (računih) in mu pomagati, ktera umeva z redom, s kerščansko modrostjo, s snažnostjo, z materno skerb-ljivostjo moža in pomočnike domá priderževati, od slabih družin odvračati. Tudi dota ni postranska reč. Gorjé rokodelcu, ako dobí ženo, ki se na glasovir in vse nečumernosti bolje razumeva, kakor pa na kuhinjo in drugo gospodinjstvo! Še bolj gorjé, če pride v hišo „figura“ brez vere in strahú Božjega.

Velike koristi bi bilo za marsiktero rokodelstvo tudi to, ako bi se zedinili posamezni mojstri k skupnemu delovanju, n. pr. da bi kupovali na debelo in v edinosti prvotne tvarine, napravljali si in izposojevali stroje itd. Tako bi se rokodelstvu po nekoliko v korist obrnil način, po katerem delujejo veliki kapitalisti.

Gledé na postavnost in нравnost zahteva se: varčnost, delavnost, nepodkupljiva poštenost, darežljiv občutek za občni blagor, neumorljiv trud, da se izobražuje v oberti in spoznava ljudi, resen in stanoviten značaj, ki se ne dá omajati po hudih primér-ljelih, nesrečah, udarcih, po goljufanem pričakovanji, in se ne navdušuje po kakem začasnem dobičku za negotove, obširne početja, kakoršnim ni kos.

Te in take čednosti pa se razcvetajo le v družbi, ktero napolnuje duh živega vérskega prepričanja. Zato ni zadosti, da rokodelca le samo v domačem, delavnem in družinskem življenji vodi duh keršanstva, da le domá opravlja svoje verske dolžnosti; temuč obračati mora tudi svoj politični vpliv v to, da verske resnice tudi v očitnem življenji v veljavo pridejo. Rokodelci so, bi djal, véz med kmeti in višjo gospódo; oni lahko na vse strani razširjajo duh keršanstva, čednosti, oni imajo biti kakor nekaki misijonarji. Zato je prav pomenljivo, da imajo rokodelske družbe sv. Jožefa varha in pomočnika. Rokodelski stan se nikakor ne smé zavreči v vérsko lenobo in malomarnost. Rokodelec, ki pri kaki volitvi dá svoj glas kulturoborcu, brezvercu, ali framasonu, se grozno pregreši nad svojim stanom.

Ne moremo zadosti priporočati, kako močno morajo vsi rokodelci in mojstri na to gledati, da se dnevi Gospodovi keršansko posvečujejo, da se o tacihi dnevih ne dela, da so gotovo vsi pri sv. maši, da se ne zgodi kako pohujšanje v družini. Le če Bogu daje, kar je Božjega, se smé zanašati vsa družina na stanovitni Božji blagoslov.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Sv. Detinstva oprav'lo.) V uršulinski cerkvi v Ljubljani so čast. gosp. katehet A. Keržič v god nedolžnih otročičev imeli dopoldne sv. mašo, popol-dne ob 4 pa ogovor in litanije z blagoslovoma. Naj nasleduje tukaj priserčni in podučljivi govor. Glasí se:

„Pojdite in učite vse narode.“
(Mat. 28, 19.)

Pred nekaj leti sem na popotovanji v nekem mestu ogledoval veliko zbirko raznoverstnih umetnih podob. Mnogo silno lepih in dragocenih slik je bilo videti. Ena pa se mi je med vsemi naj bolj v spomin vtisnila. Pri tej je bilo zapisano: „Sveti večer na Tirolskem“. Naslikana je bila priprosta cerkev, pred cerkvijo nekteri ravno došli kmetje, oni so še držali goreče baklje v roki, drugi so jih v debelem snegu pogasili; pri napol odprtih vratih se je videla v cerkvi poluočna razsvit-ljava in zbrana množica vernih, katerim se je na obrazu brala preserčna pobožnost. Podoba vsa je bila tako krasno izdelana, da je nehoté duha povzdignila, da jame premišljevati vse božično veselje, ne le ene cerkve, ne le ene dežele, ampak vse božično veselje vsih pobožnih katoličanov vesoljnega sveta, in ne le samo sedanjih, ampak tudi prešlihi časov — do tiste veličastne noči, ko so angelji božji tako radostno oznanjali prvo Božičnico!

Večkrat sem se že spominjal te krasne podobe, še prav posebno pa zdaj v prelepem božičnem času, ko je vse tako veselo in ko prelepa cerkvena opravila z neko silo verna serca proti nebeškim višavam dvigajo.

Vendar pri vsem tako obilnem božičnem veselju človeka spreha neka tužna žalost, ako pomislimo, da je še mnogo mnogo človeških src, ki nikdar ne občutijo premilih občutkov, ki naša serca napolnujejo o raznih cerkvenih praznikih, ki se še ne vdeležujejo brezštevilnih milosti, ktere nam tako obilno pritakajo po neusahljivem studencu sv. katoliške Cerkve. Oh, število nejevernikov, ki še ne poznajo Jezusa in njegovih nebeških darov, je še tako veliko! Komu bi se ne smilili ti ubogi reveži, ki še v temi neverstva zdihujejo? Ktero katoliško serce bi bilo tako terdo, da bi jih ne milovalo!

Pa, predragi, ne samo milovati, ampak pomagati jim je treba, ne le zdihovati, ampak rešilno roko jim je treba podajati. Potov, po katerih jim je mogoče na pomoč hiteti, je več; a danes moramo le na eno samo ozir imeti, ki se zove „Djanje sv. Detinstva“. To preblago djanje vam hočem nekoliko razložiti in upam, da me boste najhote razumeli, ako vam nekoliko pojasnim podobico sv. Detinstva.

Kadar je kdo sprejet med deležnike sv. Detinstva, dobí prelepo podobico. Če je kdo ne bi dobil, jo smé poprositi, in ne bo se mu odrekla. Prav je, da si otroci in odraseni večkrat pazljivo ogledajo to podobico, ker je jako podučljiva. Oglejmo si jo zdaj tudi mi nekoliko.

1. Poglejmo najpred misijonarje. Moram reči, da se mi imé „misijonar“ od nekdanj zdi jako častitljivo, in menim, da se mora vsakemu častitljivo zdeti. — Kdo pa so misijonarji? To so učeni možje, ki imajo pa razun obilne učenosti v glavi tudi v sercu čudovito veliko pogumnost. Lahko bi ostali v svoji domovini in bi v domačem jeziku domačinom oznanjali nebeške resnice; lahko bi preživeli svoje dneve med olikanimi ljudmi, ki bi jim trud in delo povračali z ljubeznijo in hvaležnostjo: toda misijonarji so pobožni in junaški možje, ki se ne zmenijo za manj težaven stan, za radost med domačini in sorodniki, ampak pogumno dajo v slovo roko predragemu očetu, objokani materi, ljubljnim bratom, sestram in prijateljem ter serčno zapustijo preljubo domovino, v katero se znabiti nikdar več ne bodo poverili; — misijonarji so preblagi možje, kateri vsi goreči in vneti za čast Božjo, za zveličanje neumerjajočih duš, za razširjanje kerščanske olike in sreče, potujejo v daljne daljne neznane kraje, med divje narode, kjer jih čaka zaničevanje, pomanjkanje in terpljenje vsake verste, nemara celó mučeniška smert; kajti premnogo jih je bilo že umorjenih v slavnem misijonskem poklicu!

Vprašam zdaj, kdo bi ne čislal taci mož? Ali je še kdo vredniši milošnje in podpore, kakor so ti častitljivi možje?

Pa misijonarji niso le pomoči naj bolj vredni, ampak tudi naj bolj potrebni. Oh, kristjani poslušajte! noben revež v naših krajih ne živi tako revno, tako zapuščeno, kakor mnogi izmed teh junaških apostelnov med nejeverniki! — Tako je n. pr. pisal pred več časom misijonar škof Taché, da celo leto ne je kruha, ker je preréven, da bi si ga mogel kupiti. Kje je pri nas berač, da bi mogel po pravici kaj tacega o sebi reči? In ta škof prosi denarja, pa ne, da bi si kruha kupil, temuč, da bi mogel spreobrnjenim novo cerkvico sozidati. Nek drugi je pisal znancem: „Vprašate me, kdo mi o poldne kosilo pripravlja? I. kadar je moje delo doveršeno, si spečem par krompirčkov v žerjavici; to je moje kosilo.“ Kje se more kak revež med nami pritoževati, da bi imel ubornišo hrano? In taci izgledov je mnogo. Potlej je pač lahko verjeti, kar se bere v nekem misijonskem pismu: „Danes so me moj škof obiskali. Komaj sem mogel zopet spoznati tega moža, ki je še v najboljših letih; zdi se mi, da bi ga lastna mati ne mogla več spoznati, tako ga je v kratkem poterlo in postaralo terpljenje in pomanjkanje vsake verste.“

Kako revno in zapuščeno je tudi večidel misijonsko stanovanje! Koliko hudega imajo prestati pred nejeverniki in večkrat pred krivično vlado! Kakor divja zver so mnogokrat preganjani od gore do gore, od votline do votline, v hudih ječah morajo leta in leta zdihovati, lakote in žeje koperneti, da slednjič izdihnejo pod težko rabeljovo roko svoje preblago življenje!

Če vse to pomislimo, moramo reči, da ni kmali tako pomoči potrebnih in vrednih, kakor so misijonarji.

2. Pa misijonarji ne delajo le sami. Privzemajo si še raznih družih pomočnikov. Zato vidimo tudi na podobici redovnice — nune, ki z velikim veseljem ajdovske otroke sprejemajo, kerščujejo in v strahu božjem odrejaajo.

Taci misijonskih redovnic je zdaj že obilo na Kitajskem in drugod iz raznih redov, „usmiljene sestre“, „sestre božje ljubezni“ i. dr. Neizrečeno veliko dobrega storijo te blage duše, zlasti pri mladini.

Če se že močnim možem čudimo, da si toliko upajo, toliko terpijo, toliko delajo, kako se moramo še le čuditi slabotnim ženskam, da nežne device, le dobrega vajene gospodičnje imajo toliko poguma, da serčno zapustijo starše in vse svoje, domovino in vse, kar jim je bilo od mladih lét doma tolikanj priljubljeno, ter gredo v tuje kraje in čisto neznanim ljudem posvetijo vse svoje moči in vse življenje iz ljubezni do Jezusa! In kako gorijo tam za svoj visoki poklic! Misijonska naznanila nam pripovedujejo ginljive dogodbe njihovega delovanja. Naj hujše se jim zdi, ko vidijo, da bi se dalo za ajde še veliko storiti, pa jim večkrat primanjkuje prostora za sprejemanje otročičev in družih pripomočkov.

Vprašam zopet: Če take niso naše pomoči vredne in potrebne, kdo drugi bi je bil vreden in potreben?

3. Dalje vidimo na podobici še druge odrasene ljudi obojega spola. To so pa večidel domači kristjani, ki z veliko vnemo pomagajo misijonarjem in redovnicam: nekteri, tako zvani „katehisti“, podučujejo otroke, pa tudi odrasene za sv. kerst pripravljajo; spet drugi možki in ženske hodijo okrog in iščejo po ulicah, pri vodah in po družih krajih zaverženih otročičev, da jih poberejo, kerstijo in preskerbijo. V poslednjih misijonskih sporočilih se tako lepo bere o neki 80 lét stari ženi, ki še vsak dan o palici hodi po mestnih ulicah, in še ven iz mesta si upa ter skerbno išče bolnih in umirajočih otrok. Ko so jo unkrat misijonar srečali, jim je smehljalje rekla: „Zdaj sem že 80 lét stara, pa dokler me noge nesó in moje slabe oči poti ne zgrešijo, ne bom prenehala iskati ubozih otročičkov; večkrat me pač obide strah, da bi se ne prevernili v prepad ali v kakem jarku ne utonili; toda zopet obudim zaupanje v Boga in vdanost v voljo božjo, pa zopet se čutim močno ter nadaljujem svoje potovanje.“ O gorečnosti neke druge 70letne žene se enako bere.

Zlasti veliko pa storijo za ajdovske otroke kerščanski zdravniki in zdravnice. Ker znajo kristjani spretno zdraviti, jih kličejo tudi nejeverniki. Tù vidijo ajdje lep izgled, slišijo, če hočejo, večkrat lep nauk in posebno se kristjani poslužijo take prilike, da ajdovske otroke, o katerih so prepričani, da bodo kmali umerli, skrivaj kerstijo. In tako — rekel bi — z neko sveto zvijačo brezštevilnim otročičem pred smertjo milost sv. kersta preskerbijo.

Poslednja natančnejša poročila o tem delovanju sv. Detinstva imamo za l. 1890. V tem letu jih je bilo keršenih 424.282; živih je izmed teh ostalo 94.723. — Kdo bi pač z dobrim in veselim sercem ne podpiral tako blagega djanja?

4. In kaj še vidimo na podobici? — Tramo srečnih otrok, ki z veselim obrazom poslušajo nauke svojih uče-

nikov, in se pač srečne štejejo, da so iz tako hudih prišli v tako dobre roke. Iz raznih misijonskih poročil vam je že znano, kako ginjaivo ti dobri otroci z vbojlijvostjo in z lepim svetim vedenjem hvaležno povračujejo obilni trud svojim dobrotnikom. Oh, koliko dobrega se stori po misijonih za ljubo mladino!

Samo po sv. Detinstvu je bilo l. 1880 preskerbljenih ali saj podpiranih 401 sirotišnica, 1977 šol, 179 delavnic, 107 pristav, 480 lekarnic ali apotek. (Za l. 1881 se je med 93 različnih misijonov razdelilo 1,168.225 gl., tudi za Bosno in Hercegovino škofu Stadlerju v Sarajevu je odločenih 10.000 gl.)

Ali si je mogoče misliti, vprašam zopet, da bi bil soldek, ki si ga pritergaš in sv. Detinstvu daruješ, kje druge bolj naložen, kakor tukaj?

5. Slednjič pa se ozrimo še bolj k verhu podobice. Tam zagledamo božje Dete, ki kraljuje v oblakih neba, v eni roki derži zemeljsko kroglo, z drugo pa ljubeznjivo blagoslavlja. Angelji Božji ga obdajajo in molijo; en angelj mu kaže detice, presrečno detice, ki je v kerstni nedolžnosti zapustilo solzno dolino, — o pogledjte, kako radostno steguje ročice proti Jezusku. Drugi angelj pa derži v roki papir, kjer so popisana dela vseh deležnikov sv. Detinstva, in s perstom kaže nanj, kakor bi hotel reči: „O pogledj, božje Dete, koliko storijo dobrotniki sv. Detinstva, o blagoslovi jih in poverni jim v obilnosti s svojimi nebeškimi darovi!“ — O lahko smo prepričani, da s tem, če gorimo in se vnemamo za sv. Detinstvo, sami sebi še največ pomagamo, ker smo deležni vseh ss. maš, ki se v ta namen opravljajo, posebno deležni vsih molitev in dobrih del misijonarjev, redovnic in družih deležnikov, zlasti pa deležni priprošnje srečnih otrok, ki so kolikor toliko po našem prizadevanji prejeli milost sv. kersta; — po detinstvu postanemo tudi mi misijonarji, če prav doma ostanemo!

Tako sem vam ob kratkem razložil pomen prelepe podobice sv. Detinstva. Kar pa se na drugi strani te podobice bere, sami pogledite in preberite ter zlasti nikar ne prezrite tudi opombe, ki pravi: „Kristjani! radi pristopajte k temu bogoljubnemu djanju, z gorečnostjo ga razširjajte med mladino!“ V tem oziru moram nekatere nekoliko posvariti, namreč take, ki so se zapisali, nekaj časa prav goreči bili, potem pa vse vnemar popustili. Vedite, da za vsako dobro delo, tedaj tudi za Detinstvo, naj nevarniši in naj škodljivši červ, ki toliko prelepega cvetja zamori, da ne obrodi zaželenega sadu za nebesa, — je nezvestoba, nestanovitnost. Po drugi strani pa se tudi z veseljem poslužim današnje prilike, da vsem gorečim in zvestim deležnikom tega preblagega djanja v imenu božjega Deteta priserčno zahvalo izrečem in želim, da bi to nebeško Dete vam vsak tudi naj manjši darček stoterno povernilo. Amen.

V Gradcu, 28. decembra 1882. — Odkar sem Vam zadnjič pisal, preteklo je precej vode in tudi mimo Vas je marsikaj poteklo, hvala Bogu, da nič žalostnega; vsaj upati je pač, da rudečkarško „finanministerstvo“ v Ljubljani dijaštvu ne bode na škodo, kakor je drugod deželam. Vendar preveč kervi kazati bi morebiti tudi ne bilo dobro, sicer bi Vam jo utegnile izpiti mlade lačne živalice, katerih ste tako obilno zbrali okoli sebe. Kakkega kljakovca, ki je nepoboljšljiv, pognati, to bi pač ne bilo nečloveško. (Tudi to se je že zgodilo. Vr.) Pa skoro bi pozabil, kje da sem. Tukaj smo tudi v dveh mescih marsikaj doživeli. Bile so volitve za mestni zastop, veselice, nesreče, imeli smo zimo, dobili zopet lepo jesensko vreme, za njim sneg, še celo lice graškega mesta se je za nekaj spremenilo. Mali Steinzerhof je zginit, poderli so neki zid ob Murinem bregu in sedaj s tako neutrudljivo pridnostjo podirajo par družih hiš,

da še ob nedeljah ne počivajo. Ropotanje, hrušč se daleč razlega, gotovo ne v spodbudo pobožnim ljudem! Pa tukajšnji mestni očetje že vedó kaj je pravo (saj po njih glavi). Liberalni so od temena do petá.

Adventni čas nam je prinesel marsikaj lepega, zlasti zornice in devetdnevne. Morebiti se mi samo zdi tako, ali le z veseljem povém, da so Gradčani sploh še precej vneta za Božjo službo. Obilo jih prihaja prejemati ss. zakramente, tudi možki spol; nekatere cerkve so ob vsaki priliki dovolj polne, pridigati ni treba praznim stenam. Samo nekaj mi tukaj kaj malo dopada: da so cerkve toliko časa čez dan zaperte. Pa že morajo imeti vzroke, katerih jaz ne poznam, razun tega, da so denarne nabiralke rade v nevarnosti, toliko bolj še kaj dragocenejšega. Devetdnevne čistega Spočetja se tukaj tako obhajajo, kakor v Ljubljani; v stolnici so molili namesto litanij rožni venec, poprej pa je bilo vselej kratko branje. Največ ljudi je prihajalo v mestno farno cerkev. Ta cerkev, ki je sredi mesta, kjer je najbolj živo, je sedaj znotraj res krasno opravljena. Bila je letos prenovljena in ima tak križev pot, kakor ga bode dobila cerkev Jezusovega Serca v Ljubljani, ne slike, ampak vdolbljene podobe, ki se izverstno podajo.

Ko se je bližal Božič, so napravili v mnozih vstavih in več cerkvah božična drevesca za uboge otroke. Razdelilo se je mnogo obleke, tu pa tam tudi kake nepotrebne stvari. Žali, da nekteri bogataši res ne vedó, kaj je potrebno. Čemu kupovati otrokom igrač in družih ropotij, ako je neštevilno otrok slabo oblečenih in potrebnih tečnega kruhka, ne pa sladkarij. Nekaj tacihi otroških veselici obiskali so tudi mil. škof Zwerger. Obleka za otroke je delo pobožnih gospej, ki imajo različna društva za dobre namene. — Božično drevesce je v tukajšnjih družinah povsod v navadi.

Polnočnic tukaj nismo imeli. Zavoljo hudobnih ljudi, ki porabijo take prilike v zlobne namene, so prepovedane v mestu. Sveti dan pa so se slovesnosti po posameznih cerkvah kar verstile. Na dan sv. Janeza imajo tukaj navado blagoslavljanja vino, v zakristiji ali pa v cerkvi. Veliko ljudi prihaja z visokimi posodami. Tako naredé vsaj pravega Šentjanževca. — Danes, dan nedolžnih otročičev, so ulice polne malih tepežkarjev, v cerkvi oo. Frančiškanov pa je bila ob 9 pridiga o sv. Detinstvu in na to so maševali mil. knezo-škof, otroci pa kaj ljubo prepevali.

To je skoro vse, kar Vam zamorem o tukajšnjih dogodkih poročati. Kaj ne, sile ravno ni! Toda raji si mislite, da sem jaz zelo nenatančen poročevalec, kakor da bi imeli tukajšnje življenje za tako prazno. Ko bi mi bila prilika stopiti v nekatere božične razstave, kakor n. pr. v razstavo umetniškega društva, ali v shode mnozih tukajšnjih društev, v raznoverstne zabave, potem bi bila moja torba bolj polna. Društvo je tukaj res veliko in hvala Bogu, da imajo nekatere lepe namene in imajo duhovsko vodstvo. Prelep prizor se je videl sv. Štefana večer v društvu tukajšnjih rokodelskih pomočnikov. Voditelj in predsednik njegov g. J. Wöhr, stolni kaplan in deželni poslanec, je obhajal desetletnico svojega delovanja pri tem društvu. Hvaležni pomočniki so mu bili za to priliko namenili lepo veselje in mu sprosili po raznih potih čast papeževskega kamornika ter naslov „Monsignore“, — pač lepo odliko za mladega gospoda. Omenjeni večer so mu častno diplomu izročili milg. knezo-škof sami. Da tudi družega veselja ob taki priliki ni manjkalo, mi ni treba omenjati. Ta dogodek sem pa tudi le zato omenil, ker v majhni meri zelo jasno kaže, kako blagovito je delovanje onih mož, ki vodijo ali podpirajo kako društvo v katoliškem duhu po poti pravega kerščanskega življenja. Čast takemu možu, klobuk raz glave, kadar ga srečaš, njegove zasluge niso

vredne zlata, pač pa plačila nebeškega, vredne, da mu verstniki skazujejo največo hvaležnost. Mislite si le, kaj bi bilo iz ubozih rokodelskih pomočnikov, ako bi bili prepuščeni sami sebi. Prelepa rokodelska društva pa odvrtaajo zlo, in sejejo dušni in telesni blagor na to rodovitno njivo, ki rodi in bode rodila stoteri sad. To mora v spodbudo biti vsem cerkvenim prednikom, da naj jim bodo zlasti društva ne mala skerb, v spodbudo, da naj snujejo društva, kader hočejo doseči kak namen, katerega drugač doseči ne morejo. Društvo — družba! — saj so te besede nekako načelo cerkvenega zunanjega življenja, saj je cerkev družba neenakih in raznoverstnih udov, tembolj delujoča, čim bogateji se razvijajo njeni posamezni deli. Zgodovina nam priča, da je sv. Cerkev od svojega početka do današnjega dne vedno in z naj boljšim uspehom snovala društva, in sedanji vek, v katerem je kerščansko življenje v marsikaterem oziru dospelo do svojega verhunca, odlikoval se je najbolj po razširjenih, zgledno osnovanih družbah. Naj pomislijo vneti duhovni pastirji, ali bi se ne dalo s kakim društvom vsaj nekoliko ustaviti strašno popivanje žganja po naši domovini. Viša cerkvena oblast bi gotovo rada odperla svoje zaklade milosti in oblagodarila tako društvo z odpustki in družimi duhovnimi dobrotami.

(Konec sledi.)

Na Dunaji, 28. grudna. (Božični prazniki.) „Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis!“ Tako se razlega te dni po hramih Božjih katoliškega sveta. Kje tudi bi se dobilo kerščansko serce, katero bi v teh dneh moglo merzlo ostati, katero bi ne pelo Vsemogočnemu pesmi hvale in slave? Glej, še lahko-mišljeni Dunajčan roma te praznike od cerkve do cerkve, poklekujе pred jaslicami, moli in časti Božje Dete ter prosi miru, kakoršnega svet ne more dati, ki ga pa Gospod deli vsem, kateri so svete volje.

Kakor pri nas o Veliki noči napravljamo Božje grobe, tako imajo namreč Dunajčanje navado razun teh o Božiču postavljati tudi jaslice in sveto Rešnje Telo v češčenje izpostavljati. Zlasti se v tej zadevi odlikujejo čč. oo. Kapucini. O Veliki noči sem opazoval tam prekrasen Božji grob, v majniku so imeli jako lepo Lurško Mater Božjo. Široko odperla votlina in v njej rajsko Brezmadežno spočetje kazalo se je opazovalčevim očem. Ob podnožji brezmadežne Device tekkel je biserni potok. Okoli votline pa je bilo videti Masabilsko skalovje s svojo romantiko.

Sploh je češčenje Lurške Matere Božje tu zelo priljubljeno. Vidijo se pogosto njeni kipi po prodajalnicah in tudi v nekterih cerkvah so njej posvečeni posebni altarji.

In sedaj so ravno tam videti krasne jaslice. Ves prostor nad velikim altarjem od enega zidu do drugega prenaresh je v betlehemske okolice. Od daleč kaže se ti pomenljivi Betlehem, v okolici jame pastirski prizori in v jami sveta skrivnost: Beseda je meso postala in med nami prebivala.

Tu sem in po drugih hišah Božjih (pri sv. Štefanu videti so v eni kapeli umetne slike, predstavljajoče nam skrivnosti veselega dela rožnega venca) hité Dunajčanje skazovat dolžno češčenje novorojenemu Detetu.

Opazujoč trume vernikov vseh stanov mislil sem si, bi li ne bilo koristno in pobožno življenje pospešujoče, ko bi se tudi pri nas vpeljale po cerkvah jaslice, kakor so v navadi tako krasni Božji grobi. Mogoče, da bi se s tem priprostim pripomočkom privabili tudi mlačni, katerih — hvala Bogu — pri nas sicer ni toliko. „Cogitatio incipit a sensu“, misel ima svoj začetek v počutkih, pravi sv. Tomaž. Mogoče je tedaj, da se s tem počutenjskim vabilom prebudé marsikteri mlačni in med

njimi tudi oni, ki znajo misliti, ki so učeni, da se iz spanja prebudé k resnemu premišljevanju in gorečnosti.

V dan sv. Janeza Ev., 27. t. m. praznovala se je pri sv. Štefanu s posebno slavnostjo in po vseh družih cerkvah s peto sv. mašo šeststoletnica vladanja Habsburžanov. Pri sv. Štefanu bili so pričujoči cesar Frančišk Jožef I., cesarovič Rudolf s cesaričino Štefanijo, cesarjevi bratje, nadvojvoda Albrecht, in do malega vsi sorodniki cesarske hiše. Kako ginljivo je bilo videti svetlega vladarja in Njegovo hišo in druge visoke osebe sredi med podložnim ljudstvom vsi hvaleči Boga, ki da tudi kraljem in cesarjem oblast, ko že 600 lēt varuje plemenite Habsburžane, hvaleči ga za edinost, zvestobo in ljubezen, ki vlada med svetlim dvorom našim in podložnimi ljudstvi, proseči ga, naj še nadalje terdno ohrani vč, ki družu tako tesno avstrijske pokrajine s svojimi vladarji. Lep izgled tudi nam, ki hočemo prihodnje poletje tudi po zunanje počastiti svojega ljubljene vladarja. Zato mora biti ena točka slavnostnega programa tudi zahvalna cerkvena slovesnost, pri kateri hočemo prositi Gospoda vseh Kraljev, da varuje ljubljeno vladarsko hišo, ohrani Slovincem prirojeno zvestobo do nje, blagoslovi svetlega vladarja in vse njegove podložnike. Živela Avstrija! Živeli Habsburžani! —r.

Iz Amerike. Čikago, 12. grudna 1882. — Jemljem si čast Vam poslati, kar je tukajšna „Illinoiser Staatszeitung“ prinesla o prvi sv. maši v Marijini tukajšni cerkvi v nekdanji „vasi“, sedaj pa tako ogromnem mestu Čikagi (Chicago), in prosim, da bi to v Vaš cenjeni list povzeli. *)

Drugo leto, ako ljubi Bog dá čakati, bomo obhajali lep god 50letnice, odkar je bila tukaj postavljena prva cerkev in se je obhajala prva sv. maša.

Kakor je iz omenjenega lista razvidno, bili so pred 50 leti tu večidel Indijani, ki so radi hodili v cerkev, kakor tudi še dandanes, kar omenja imenovani časnik. Tudi jaz sem imel priložnost v Mičigani v cerkvi videti Indijane — tako dobre in voljne, goreče do Boga, kakor kateri dobro olikani kristjani.

Tu sem imel čast govoriti z v. č. g. Čebulom, **) našim rojakom, in z več duhovni poljskega jezika.

Meni, hvala nebeškemu Očetu, se zdaj dobro godi, — še dalje tako, potem bo vse prav.

Tu je precej huda zima.

Serčno pozdravljam svoj verli slovenski narod. Zmaga za zmago! Živio!

Josip Schweiger.

Toliko piše pridni gosp. Schweiger, ki je nedavno z mil. g. škofom J. Vertinom šel v Ameriko, kateri visoki gospod so mu brez dvoma pomagali, da je tam dobil povoljno službo. Bil je poprej komi v Ljubljani v steklariji pri gosp. Ulmanu.

Zdaj pa še nekoliko iz lista, ki ima napis: „Perva katoliška cerkev v Čikagi in njen prvi stavbar“.

Mesca oktobra, kakor se sliši iz precej zanesljivega vira, namerjajo tukajšni cerkveni dostojanstveniki napraviti slovesnost, ker ta mesec bo 50 lēt, odkar se je v Čikagi opravila prva sv. maša. Mojster, ki je to cerkev postavil, je še živ, prav zdrav; imé mu je A. D. Taylor in je star blizu 87 lēt. Povedal je med drugim: „Jaz sem zidal prvo katoliško cerkev. Bila je iz jelovine, ki smo jo na malem čolnu vozili iz St. Joe. 1000 čevljev tesarskega lesa je takrat stalo 12 dolarjev (nekaj čez

*) Iskrena hvala! Prosimo, blagovolite večkrat kaj pisati. Vr.

**) Tedaj vendar enkrat sled tega gospoda, po katerem je bilo toliko prašanja in noben človek ni vedil nič povedati. Vr.

24 gld.), in precej naj ob enem povém, da l. 1834 sem za cent svinjine plačal le 1 dolar in 25 centimov, in enako ceno je imela govedina. Cerkev je imela le eno nadstropje in prostor je meril 24—30 čevljev. Pridigal je prvi v nji duhovni pastir Janez Marija Irenej St. Cir.“ Bila je pozneje prestavljena na drugo mesto. „Videl sem prvo malo cerkev velikrat napolnjeno z Indijani in tudi pri prvi maši je bil velik del Indijanov... Prišel sem iz Hartforda v Konektikutu in prav čudno je bilo o mojem prihodu. Zdi se mi, da so bile le samo tri lesene, hiše... Cerkev je imela ob obeh stranéh po tri okna, zadej in spredej pa nobenega ne. Starošegna peč jo je grela in še l. 1834 so bile notranje stene z apnom pobeljene...“ Taylor je postavil tudi še več družih cerkev.

Očetove sladkosti in britkosti.

Oče, presladko imé!
Marsikaj ima za se,
Njemu, ki prvič ga zvé.

Oče, presladko imé!
Mnogim že vpada sercé,
Važnost ko njega se zvé.

Oče, presladko imé!
Čuje, ko drugi že spé,
Prvi da vstaja, se vé.

Oče, presladko imé!
Toči pogosto solzé,
Žeua ga, hčere j-zé.

Oče, presladko imé!
Slišati: ure grené,
Če mu po volji ne gré.

Oče, presladko imé!
Toži osornost žené:
Davno rasperta sta že.

Oče, presladko imé!
Je odgovoren za vse,
Kar že otroci storé.

Oče, presladko imé!
Britko velikrat pové,
Križem da v hiši vse gré.

Oče, presladko imé!
Zvezane ima roké,
Rane ga stare skelé.

Oče, presladko imé!
Tare prerado možé,
Če samopašno živé.

Oče, presladko imé!
Fantje! le bojte se me,
Varno prikriavam zobé.

Oče, presladko imé!
Srečen, ki za-mé ne vé,
Razne britkosti ne zvé.

Oče, presladko imé!
Laglje za dušo skerbé,
Mene ki skušajo ne.

Oče, presladko imé!
Če me v zakonu že zvé;

Oče, pregrenko imé!
Če me valed greha dobé.

S—d—n.

Materam.

„Eva ti terpela boš
S svojimi otroci;
Adam, vedi, tvoj je mož,
Si v njegovi roci...“
S tim Gospod in večni Bog
Je naznanil revam
Zla, terpljenja in nadlóg
Ženam Ev'nim hčeram.

Mati draga, ki učiš,
Prosiš hčerko ljubo;
Pa stori ne, kar veliš,
Poje pe-em drugo:
Reva si, ki to terpiš
Milo zdihovaje:
Voljno nosi dani križ
V grehov odpušanje.

Solze grenke če budi
Sin neukrotljivi,
Težke dela, še skerbí
Glavi tvoji sivi;
Reva si, ki to terpiš,
Britko se jokaje;
Nosi serčna težki križ
V grehov zadost'vanje.

In če mož pijanec še
Gerlu samo služi,
Kdo izreče hudo vse,
Ki se rado druží!
Reva si, ki to terpiš.
S srcem zlo bolečim;
Pomni, s tim si pridobiš
Plačo z rajem večnim.

Če bolezen v hiši še
Moč poslednjo verže,
Pač ti trese se sercé,
Žalost ti ga reže.
Reva si, ki to terpiš,
Grenko je življenje,
Žalost časno ima križ,
Večno pa veselje.

Glej Marijo, njena zla,
Ki ni nič grešila;
Pa ob up le ni prišla,
Serca ni zgubila.
Mati reva, ki terpiš,
Tužna omedljuješ,
Zri pobožno tje pod križ,
Da se oserčuješ.

Mila in nestrujena
Mati je Marija,
Je zdravnica najdena,
Olja v rane vlija.
Mati reva, ki terpiš,
Prosi le Marijo,
Da potrebno moč dobiš,
Zdatno neminljivo!

S—d—n.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

8. prosinca. S. Severin. — 9. S. Julijan. — 10. S. Pavel puš. — 11. S. Higin. — 12. S. Ernest. — 13. S. Hilarij. — 14. Druga nedelja po ss. treh Kraljih. Praznik presladkega imena Jezusovega in popolnoma odpustki skoz vso osmino pod navadnimi pogoji.

Zahvale:

Št. 1. Prav serčna zahvala bodi N. lj. G. presv. Serca, ker na njeno priprošnjo se je povernil mir, ponehalo veliko sovraštvo v družini. Iz Notranjskega.

V molitev priporočni:

Bolan duhoven iskreno priporočen za ozdravljenje, če je Božja volja. — Neka oseba v svojih potrebah. — Žena priporočuje napačnega moža za spreobrnjenje. — Oseba v dušnih potrebah. — Dva gg. duhovna za telesno zdravje in dušno pomoč pri težavnem delu. — Zaničen dijak za popoljšanje. — Nekaj blagih oseb za potrebe dušne in telesne.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov I.)

1. Pregovori Salomona, Davidovega sina, Izraelovega kralja, za spoznanje modrosti in krotitve, za umevanje razumnih besedi, in za sprejemanje poduka v nauku pravičnosti, pravice in spodobnosti.
2. Ako jih (te nauke) poslušaj modri, bo modrejši, in umni dobi vajat. (Dobi vajat, to je, zmožnost sebe in druge vladati.)
3. Strah gospodov je začetek modrosti; neumni modrost in poduk zaničujejo.
4. Poslušaj, moj sin, nauk svojega očeta, in ne pušaj v némar postave svoje matere.
5. Moj sin! ako te grešniki vabijo, ne vdaj se jim.
6. Moj sin! ne hodi z njimi (z grešniki), zderži svojo nogo od njih potov;
7. zakaj njih (grešnikov) noge v hudo tekó...

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba napravi 7. t. m. spet Tombolo v svojih prostorih. Začetek o 1/2 6 zvečer. Vljudo povabljeni k obilnemu vdeleževanju.

Polno lepih božičnic je bilo te dni. Oratorij z živimi osebami v „Marijanišu“ je bil že kake petkrat in vselej polno ljudstva. Ravno tam so 1. t. m. dečki predstavljali prav priserčno božičnico. Novega leta večer so se izverstno skazovali gg. katoliški pomočniki z deklamacijami, petjem in igro. Nedolžnih otročičev večer so gojenke v Lichtenturnovi napravi poslavile s priserčno božičnico. Ss. treh Kraljev večer bodo rokodelski dečki napravili jaslično veselico, kakor vsako leto.

V prid Slomšekovih spisov. Verli gg. ljubljanski bogoslovci so se dogovorili, da hočejo razširjanje Slomšekovih po gosp. Lendovšku izdajanih děl na vso moč pospeševati. Te lepe misli naj bi se poprijeli tudi gg. bogoslovci družih semeniš po Slovenskem, s čimur bi veliko pripomogli k povzdigi slovenskega naroda.

† **G. Jernej Gestrin**, mestjan in barvarski mojster, je 1. pros. t. l. ob eni po polnoči, po kratki bolezni umerl v 83. letu svoje starosti, previden s svetimi za-

kramenti za umirajoče. Blago dušo nepozabljivega ranjega mnogospoštovana rodovina serčno priporoča v spomin in v molitev sorodnikom, prijateljem in znancom.

Deželna šolska svetnika sta postala: Častni kanonik, bogoslov. naučni vodja dr. Leon. Klofutar in gimnazijski profesor vodja v Alojzijevišču gosp. Tom. Zupan.

V Št. Vidu nad Ljubljano. Na Peržanu je 27. grudna umerl 78letni Šimen Bitenec, po domače gorenji Cirman. Ranjki je bil 17 lét naročnik in bralec „Zg. Danice“, in sicer tudi pravi izgled skrbnega in dobrega očeta, pa tudi čverstega kmeta stare korenine. Za olepšanje farne cerkve se je vedno, in se še med prvimi odlikuje Cirmanova hiša iz Peržana. Bodi tedaj dobrim bralcem „Zg. Danice“ ranjki Šimen v molitev priporočen. — Naš čast. gosp. kaplan Fr. Marešič, ki so spisali preizverstno v premnoge jezike že predstavljeno knjigo „Lurška Mati Božja“, so dobili tudi vode iz Lurda, po kateri svet mnogo mnogo poprašuje, in se pri njih dobiva. Kdor kupi petero iztisov omenjene knjige, dobi veliko steklenko Lurške vode zasteti. Opomniti moramo, da v Lurdu se za vodo nič ne plačuje; stane pa nekaj pošiljanje in posodje. Postrežljivi gospod, kakor jih pozná vsak, ne išejo pri tem kacega dobička; njih namen je: človeštvu dobro storiti.

V Repnjah pri Vodica, kakor naznanja škofijski list, se bodo ustanovile šolske Sestre 3 reda sv. Frančiška in pričele dekliško šolo. Čast. Sestre želé toraj dobiti kacega gosp. penzjonista, kateri bi jim vsak dan maševal in — ako bi bilo moč — tudi keršanski nauk učil. Kdor taci gospodov bi želel to opravilo prevzeti, naj bi se oglasil pri vis. čast. knežje-škofijskem ordinarijatu.

Iz Tersta, 26. grudna. Premil. gospod naš škof dr. Janez Glavina so imenovani: Domači prelat Njih Svetosti Leona XIII. pristav apostolskega Prestola in rimski grof.

Iz novega lavantinskega duhovskega imenika. Le-tá ima pred drugimi šematizmi to prednost, da poleg domačih zadév razkazuje tudi nekatere važne reči iz vesoljne cerkvene hierarhije, to je: starost in izvoljenje sv. Očeta in vseh kardinalov; le-téh je skupaj 65, in sicer: 5 kardinal-škofov, 47 kardinal-duhovnov in 13 kardinal-dijakonov. Starosta kot kardinal je nadškof v Pragi, prevzv. Miroslav Jan. Celest. Švarcenberg, rojen na Dunaji 1809 in kardinal od l. 1842 (edini še od sv. Očeta Gregorija XVI. izvoljeni kardinal). Starosta po rojstvu je pa kardinal Francišk Donnet, nadškof Bordóanski, rojen l. 1795, *) za Švarcenbergom najstarejši kardinal, namreč od l. 1852; najmlajši kardinal je pa Lucid Parochi, nadškof v Bolonji, rojen l. 1833. — Lavantinska škofija se šteje pod solnograško metropolo, kjer stoluje l. 1818 rojeni prevzv. dr. Fr. Eder od l. 1876 kot nadškof; škof v Mariboru je od l. 1863 prečast. gosp. dr. Jak. Maks. Stepišnek, r. 1815. — Ta škofija ima 24 dekanij, med katerimi je ona v Brežicah največji in šteje nad 30 tisoč duš; duhovnij (fará) ima 188, lokalij 30, obstavljenih kaplanij 131, spraznjenih pa 66; skupaj 352 dušnih pastirjev. V družih službah je 26 svetnih in 30 redovnih duhovnov; penzjonistov je 49, vseh duhovnov cele škofije pa 457, med katerimi je 12 zlatomašnikov. Cerkvá in kapel je 675. Redovnih samostanov in vstavov je: 1 minoritov, 4 frančiškanov, 1 lazaristov, 1 kapucinov, 4 usmiljenih sester, 4 šolskih sester. — Bogoslovcev ima 46, v mladenškem semenišču pa 42. — Umerlo je v preteklem letu 19 duhovnov, med njimi dva patra iz kapucinskega reda.

*) Je ravno te dni umerl. R. I. P.

Gambetta v Parizu — malik mesenosti, prekucuh, sovražnik svoje lastne vére, je umerl, kakor je živel, — v novega leta noč. Žalostna mu majka!

Duhovske spremembe.

V **Ljubljanski škofiji**: Duhovnija Berdo je podeljena č. g. Al. Kumer-ju, župniku v Lešah. Prestavljena sta čč. gg: Ant. Verbajš s Kerke na Kerško, Drag. Kurent z Dobernič na Kerko. Bukovšica je 24. grud. razpisana.

V **Terziški škofiji**: Umerli so čč. gg.: Hrovat Andrej, Štefan Janez in 3. t. m. Kastavski župnik, prošt in dekan preč. g. Alojzij Vlah. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: †† 5 gld. — Neka družina 5 gl. — Č. g. župnik J. Kapuz 1 gl. — Č. g. Ant. Dolinar 1 gld. — Č. g. Ant. Koblar 2 gl. — „Za vezilo ubogim dijakom“ Neim. 2 gl. — Preč. g. P. Sv. 7 gld. — P. Barátom 3 gl. — Č. g. J. Azman 3 gl. 15 kr. — Č. g. Jan. Šlakar 2 gld. — Č. g. Al. Košir 2 gld.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Č. g. Jan. Šlakar 3 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Helena Pintar 1 gl. — Iz Mekin č. g. duhovni pastir in verniki 10 gl. — Neimenovana 1 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Žaline po č. g. župniku Lovr. Urbaniju 12 gl. 56 kr. — Gregor Kuhar 1 tolar (2 gl.). — Mina Jenko 2 gl.

Za cerkve, ki se v Bosni delajo: Blag. g. Anton Samasa 10 gl.

Za sv. Očeta: J. Kajžar 1 gld. — Gorjani s preč. g. zlatomašnikom Kar. Tedeschi-jem za novo leto 21 gl.

— Sv. Očetu za bližnjo obletnico dr. Andr. Čebašek 20 frankov v zlatu; prosi blagoslova za prav vgođen vspeh slavne okrožnice o ss. Cirilu in Metodu. — Iz fare Predoseljske po č. g. župniku J. Kerčonu 13 gl.

Za afrikanski misijon: Č. g. Jan. Šlakar 3 gl. — J. Kajžar 1 gl. — Neimenovana 1 gl.

Za misijone na Jutrovem: Č. g. župnik K. Lapajne 1 gl. 70 kr.

Za naj potrebniši misijone: Špela Rabič 1 gl. — *Za sv. Detinstvo*: Č. g. M. Molek 1 gl. 60 kr. —

Pri opravi sv. Detinstva v nanski cerkvi nabranih 4 gl. 52 kr.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: J. Kajžar 50 kr.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: Oseba iz hvaležnosti za izprošeno milost 1 gl.

Za zamurske otroke: Neka družina 15 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. A. na Dov.: A. A. je poslano prinesel: Bog plati! Reč po Vašem predlogu vravnana; več sam naznani. — Gospa Kat. V. v Idr. in g. J. P-č v Vat.: Naročnina oddana pri založn. — Preč. g. S. K. v Beg.: Izročeno založn. — G. A. Zdol. v Št. V. na Pl.: Zarad pošilj. „Dan“ naročeno. Pozdrav! — G. — c: Preserčna hvala, in Bog plati! — G. Sv.: Gratias intim! Veselo novo leto! — G. Mart. L. v S.: Naročeno založništvu, in upamo, da ste dobili. — G. L. na D: Močno vstregli. Iskrena hvala in veselo novo leto! — G. P. S—n: Bratovski pozdrav in preserčna zahvala! — G. A K v Št. R.: Došlo in se bo vse opravilo. Veselo novo leto! — Gg. bogosl. v Senju in sl. delavsko društvo v Terstu: Spolnovalo se Vam bode. — Pot: Milwaukee, Basel nam je došlo po nakaznici nekaj denara (morebiti naročilo na „Danico“?), pa nič imena: prosimo pojasnilo od pošiljavca.

V A B I L O

k naročevanju na

„ZGODNJO DANICO“

za novo leto 1883.

Cerkveni časnik v katoliški deželi je tako potreben, kakor oko v glavi. zlasti pa dandanašnji, ko v vsakem kotu preži kak sovražen kušar zoper sv. Cerkev, če tudi je sam v katoliški cerkvi keršen. Kdor tedaj je le na pol še kristjan, se je nadjati, da je tudi prijatelj „Zgodnje Danice“, ki izhaja pod zavetjem nebeške „Danice“ že 35 lét, in vdeležujejo se pri njenem pisanji in branji z veseljem Slovenci vsih stanov kakor dobri bratje in sestre. Prav serčno toraj vabimo spoštovane rojake in rojakinje k obilnemu naročevanju na slovensko zvezdo Danico. Po več oseb naj bi se zedinilo ter si naročilo svojo lastno „Danico“, n. pr. tudi sedanji čas tako mnogo osebstvo po fabrikah itd. Ravno tako priljudno pa tudi prosimo za primérne in koristne dopise v naš mnogo čitani list. Dosedanjim podpornikom pa naj iskrenejši hvala za njihov preblagi trud; Bog Vam na Marijino prošnjo tisočerno povračuj Vaše lepo delo!

„DANICA“ VOŠI VESELO NOVO LETO, NOVO ČEDNOST, NOVO ZADOVOLJNOST!!

„Zgodnja Danica“ stane:

Za celo leto po pošti 4 gold. 60 kr., — v tiskarni prejemanja 4 gold.

„ pol leta „ „ 2 „ 40 „ — „ „ „ 2 „

„ četert „ „ 1 „ 30 „ — „ „ „ 1 „

Za pošiljanje na dom v Ljubljani za celo leto se plača 40 kr. — Za premenjenje napisa med letom 15 kr. — Naročnina naj se po najcenejši poti poštinih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani“.

Vredništvo in založništvo.